

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: هیأت تحریریه «امریکا ۲۱»

برگردان: م. نوری

۰۴ دسمبر ۲۰۲۳

یادآوری نقش کیسینجر در کودتای ۱۹۷۳ چیلی

مرگ وزیر امور خارجه اسبق ایالات متحده امریکا و اکثش‌های بی‌شماری را در چیلی برانگیخت. او به مشارکت در کودتای ۱۹۷۳ علیه رئیس‌جمهور سوسیالیست «سالوادر آلنده» متهم شد که چیلی را به ورطه‌ی یکی از تاریک‌ترین دوران تاریخ خود افکند.

روزنامه «Diario Universidad de Chile» به‌خاطر آورد که کیسینجر در ایجاد دیکتاتوری‌های متعددی در امریکای لاتین، مانند کودتای چیلی (۱۹۹۰ - ۱۹۷۳)، کودتای ارجنتاین (۱۹۸۳ - ۱۹۷۶) و همین‌طور در عملیات «کندور» مشارکت داشت. «طرح کندور»، یا «عملیات کندور»، به همکاری سازمان‌های مختلف امنیتی امریکای جنوبی و سازمان سیا در دهه‌های هفتاد و هشتاد میلادی گفته می‌شود. بین سال‌های ۱۹۷۰ تا ۱۹۹۰، چیلی، ارجنتاین، برزیل، پاراگوئه، اوروگوئه، بولیوی، و بعدها اکوادور و پرو، اطلاعات امنیتی درباره‌ی فعالان چپ و دیگر مخالفان را باهم مبادله می‌کردند. هدف از همکاری مزبور شناسایی هر مخالف سیاسی و از بین بردن مخالفان دیکتاتورهای امریکای جنوبی بود.

مأموران سازمان‌های اطلاعاتی و افراد نظامی که به‌طور ویژه توسط سازمان سیا آموزش داده شده بودند می‌توانستند آزادانه وارد قلمرو سرزمینی کشورهای دیگر شوند تا مخالفان سیاسی در مهاجرت را بر بایند، مفقودالایر نمایند یا به‌قتل برسانند. بنا به اطلاعات سازمان‌های حقوق بشری، در جریان عملیات «کندور» ۵۰ هزار نفر به‌قتل رسیدند، ۳۵۰

هزار نفر مفقود و ۴۰۰ هزار نفر زندانی شدند. گزارشی از سازمان سیا که در سال ۲۰۱۷ منتشر شد مؤید نقش هدایت‌کننده ایالات متحده آمریکا در عملیات «کندور» بود.

«هنری کیسینجر مغز متفکر کودتای چیلی در یکصد سالگی فوت کرد» عنوان مقاله‌ای در وبسایت «Diario Universidad de» است. در مقاله‌ای با عنوان «هنری کیسینجر: جنایتکار جنگی شیفته چیلی»، ناشر وبسایت مزبور، «پاتریسیو لویز. پ»، نوشته است که چیلی فقط فصلی از «تاریخ زندگی کیسینجر به‌عنوان رهبر امپریالیستی است که در کشتار و توطئه و یا در به‌راه انداختن جنگ در هرجائی که به‌گمان او سیادت جهانی ایالات متحده را می‌توانست به‌خطر اندازد، درنگ نمی‌کرد. اگر بخواهم به‌صراحت حرف بزنم، و این فقط یک نظر نیست بلکه توصیفی متکی بر کوهی از دلایل است، کیسینجر یک نسل‌کش، جنایتکار جهانی و یکی از هولناکترین‌ها در قرن بیستم بود.»

و روزنامه «El Motrador» نوشت که وزیر خارجه سابق ایالات متحده «بحث برانگیزترین برنده جایزه صلح نوبل بود که از جنگ کثیف در امریکای لاتین حمایت می‌کرد.» این روزنامه یادآوری کرد که در سال ۱۹۷۶، کیسینجر با دیکتاتور چیلی، «آگوستو پینوچیت»، مذاکره کرده و به او گفته بود: «شما با سرنگونی آئنده خدمت بزرگی به غرب کردید.»

«یوان گابریل والدز»، سفیر چین در واشنگتن، در توییته نوشت: «مردی که درخشش تاریخی او هرگز نتوانست حقارت رقت‌انگیز اخلاقی او را بپوشاند در گذشت.»

شبکه «چیلی ویزیون» به این موضوع اشاره کرد که کیسینجر در دوران ریاست جمهوری ریچارد نیکسون (از سال ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۴) و جرال د فورد (از سال ۱۹۷۴ تا ۱۹۷۷) سمت مهم وزارت امور خارجه آمریکا را به‌عهده داشت. شبکه تلویزیونی مزبور یادآوری کرد که کیسینجر نه‌تنها کوشید مانع از به قدرت رسیدن آئنده شود و از کودتا علیه وی پشتیبانی کرد بلکه در دورانی که پینوچیت در قدرت بود به‌رغم انتقاد از وی به‌دلیل نقض حقوق بشر، حمایت کامل خود را از او اعلام کرد.

منبع: «امریکا ۲۱»، اول دسمبر ۲۰۲۳

[In Chile wird an Henry Kissingers Mitwirkung am Putsch 1973 erinnert | amerika21](#)